

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ МЕДИЦИНЕ	
Назив предмета: Медицинска генетика		
Руководилац предмета: Доц. др Марија Вукелић Николић		
Статус предмета:	изборни	
Семестар : шести	Година студија: трећа	
Број ЕСПБ: 4	Шифра предмета: M-III-20.б	
Циљ предмета:		
Након завршеног курса Медицинске генетике студент треба да стекне знања о: ▪ принципима наслеђивања болести битним за његов самостални рад као лекара. ▪ примени технологија ДНК у медицини ▪ типовима хромозомских аберација, етиологији, патогенези, клиничкој слици, дијагностици и третману хромозомопатија ▪ типовима мутација, етиологији, патогенези, клиничкој слици, дијагностици и третману моногенских болести ▪ етиологији, патогенези, клиничкој слици, дијагностици и третману мултифакторских болести ▪ наследним факторима у настанку и развоју канцера ▪ начелима рада генетског саветовалишта етици у медицинској генетици		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Студент треба да буде оспособљен да: ▪ препозна тип и начин наслеђивања болести ▪ одабере адекватну дијагностичку методу ▪ интерпретира молекуларно-генетске и цитогенетске лабораторијске резултате ▪ израчуна ризик понављања болести ▪ пренесе информацију болеснику у складу с основним начелима генетског саветовања ▪ проналази и користи генетске информације које ће му бити потребне у свакодневној пракси ▪ предложи адекватне мере у превенцији и третману болести		
Број часова активне наставе : 45		
Предавања: 30	Практична настава: 15	
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава</u> Технологија ДНК: Структура и процеси на ДНК. Мутације. Рекомбинације. Технологија рекомбинантне ДНК. Примена метода генетичког инжењерства. Методе проучавања механизма болести. Дијагностички молекуларни тестови. Третман генетских обољења. Хромозомопатије: Грађа хромозома. Кариотип. Ћелијски циклус и деоба. Гаметогенеза. Типови хромозомских аберација. Последице хромозомских аберација. Анеуплоидије. Полиплоидије. Синдроми удружени са делецијама и микроделецијама. Синдроми хромозомске нестабилности. Методе анализе хромозома. Пренатална дијагностика хромозомопатија. Моногенске болести: Принципи наслеђивања. Аутозомно-доминантно и аутозомно-рецесивно наслеђивање. Полно везано наслеђивање. Атипично Менделско наслеђивање (антиципација и митохондријално наслеђивање). Моногенске болести. Болести тринуклеотидних поновака. Методе у дијагностици моногенских болести. Биохемијска генетика. Фармакогенетика. Мултифакторске болести: Олигогенско и полигенско наслеђивање. Мултифакторијално наслеђивање. Мултифакторске болести. Онкогенетика: Онкогени. Тумор супресорни гени. ДНК репер механизми. Канцерогенеза. Фамилијарни канцер синдроми. Генетско саветовалиште. Етика у медицинској генетици: Детекција носилаца и пресимптоматска дијагноза. Пренатална дијагностика генетских болести. Процена ризика. Скрининг популације и генетика заједнице. Етика у медицинској генетици. <u>Практична настава</u> Молекуларно–генетичке дијагностичке методе. Цитогенетичке дијагностичке методе. Начини и типови наслеђивања болести. Израчунавања ризика понављања болести. Наследне болести у педијатрији. Пренатална дијагностика. <u>Семинари:</u>		

Моногенске болести. Генетика канцера.		
Активна настава:		
1. Предавања		Број часова:
	I део: Технологија ДНК	4
1.	Структура и процеси на ДНК. Мутације. Рекомбинације.	1
2.	Технологија рекомбинантне ДНК. Примена метода генетичког инжењерства. Методе проучавања механизма болести. Дијагностички молекуларни тестови. Третман генетских обољења.	3
	II део: Хромозомопатије	5
3.	Грађа хромозома. Кариотип. Ћелијски циклус и деоба. Гаметогенеза. Типови хромозомских аберација.	2
4.	Последице хромозомских аберација. Анеуплоидије. Полиплоидије. Синдроми удружени са делецијама и микроделецијама. Синдроми хромозомске нестабилности. Методе анализе хромозома. Пренатална дијагностика хромозомопатија.	3
	III део: Моногенске болести	9
5.	Принципи наслеђивања. Аутозомно-доминантно и аутозомно-рецесивно наслеђивање. Полно везано наслеђивање. Атипично Менделско наслеђивање (антиципација и митохондријално наслеђивање).	1
6.	Моногенске болести. Болести тринуклеотидних поновака. Методе у дијагностици моногенских болести.	2
7.	Биохемијска генетика.	5
8.	Фармакогенетика.	1
	IV део: Мултифакторске болести	4
9.	Олигогенско и полигенско наслеђивање. Мултифакторијално наслеђивање. Мултифакторске болести.	4
	V део: Онкогенетика	4
10.	Онкогени. Тумор супресорни гени. ДНК репер механизми. Канцерогенеза.	2
11.	Фамилијарни канцер синдроми.	2
12.	VI део: Генетско саветовалиште. Етика у медицинској генетици	2
13.	Детекција носилаца и пресимптоматска дијагноза. Пренатална дијагностика генетских болести.	1
14.	Процена ризика. Скрининг популације и генетика заједнице. Етика у медицинској генетици.	1
	Укупно часова:	30
2. Вежбе		Број часова:
1.	Молекуларно–генетичке дијагностичке методе	2
2.	Цитогенетичке дијагностичке методе	2
3.	Начини и типови наслеђивања болести.	2
4.	Израчунавања ризика понављања болести	2
5.	Наследне болести у педијатрији	2
6.	Пренатална дијагностика	1
	број часова:	11
3. Семинари		
1.	Семинар I: Моногенске болести (Учење на бази проблема)	2
2.	Семинар II: Генетика канцера (Учење на бази проблема)	2
	број часова:	4
	Укупно часова:	15
Препоручена литература:		
- Young DI. Medical genetics. Oxford University press; 2005. - Mueller FR, Young DI. Emery's elements of medical genetics. 11. ed. Churchill Livingstone; 2001. - Gelehrter TD, Collins FS, Ginsburg D. Principles of medical genetics. Lippincott Williams & Wilkins; 1998. - Nussbaum RL, McInnes RR, Willard HF. Thompson&Thompson Genetics in medicine. WB Saunders Company; 2001.		

Допунска литература: 5. Strachan T, Read A. Human Molecular Genetics. 3th ed. Garland Science; 2003.	
Методe извођења наставe:	
▪ Интерактивна теоријска и практична настава ▪ Консултације ▪ Семинарски радови	
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:	
Нема услова	
Оцена знања:	
Предиспитне обавезе*	
▪ Присуство и активност на предавањима: ▪ Активност на вежбама: ▪ Семинарски радови: ▪ Тестови:	0-10 поена 0-25 поена 0-5 поена 0-30 поена
Завршни испит*	
▪ Усмени испит:	0-30 поена